

Sygn. akt II CZ 142/12

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku U. K.

przy uczestnictwie W. H. i in. ,

o zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 grudnia 2012 r.,

zażalenia wnioskodawczynie

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 17 kwietnia 2012 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawczyni od postanowienia tego Sądu z dnia 9 listopada 2011 r. jako niedopuszczalną z tej przyczyny, że jej wniesienie nie zostało poprzedzone złożeniem – w trybie art. 387 § 3 k.p.c. – w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji wniosku o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem (art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398⁵ § 1 k.p.c.). Podkreślił, że wnioskodawczyni złożyła wprawdzie wniosek o doręczenie jej postanowienia z dnia 9 listopada 2011 r. z uzasadnieniem, lecz uczyniła to dopiero w dniu 19 listopada 2011 r., a więc w dniu po upływie terminu przewidzianego w art. 387 § 3 k.p.c. W tej sytuacji Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 20 grudnia 2011 r. odrzucił przedmiotowy wniosek i doręczył wnioskodawczyni jedynie sentencję postanowienia z dnia 9 listopada 2011 r., co nie miało znaczenia dla dopuszczalności skargi kasacyjnej.

W zażaleniu na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną wnioskodawczyni zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 398⁶ § 4 k.p.c. przez przyjęcie, że wniesiona skarga jest niedopuszczalna, i art. 387 § 4 k.p.c. przez jego niezastosowanie. Podniosła, że, według drugiego z powołanych przepisów, jeżeli uzasadnienie nie zostało sporządzone, a w sprawie została wniesiona skarga kasacyjna, sąd drugiej instancji sporządza uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia w terminie dwóch tygodni od dnia wniesienia skargi. Zdaniem żalącej, regulacja ta dowodzi, że uprzednie doręczenie stronie, na jej żądanie, orzeczenia sądu drugiej instancji z uzasadnieniem nie jest warunkiem skutecznego wniesienia skargi kasacyjnej. W konkluzji żaląca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Żaląca nie kwestionuje ustaleń faktycznych, które legły u podstaw zaskarżonego postanowienia, prezentuje natomiast pogląd, że ocena prawna tych ustaleń, nawiązująca do stanowiska wyrażanego w orzecznictwie Sądu Najwyższego, według którego warunkiem skutecznego wniesienia przez stronę skargi kasacyjnej jest uprzednie złożenie – w trybie art. 387 § 3 k.p.c. – wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, wymaga weryfikacji pod kątem zgodności z regulacją zawartą w § 4 tego artykułu, dodanym przez ustawę z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz

ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98). Art. 387 § 4 k.p.c. stanowi, że jeżeli uzasadnienie nie zostało sporządzone, a w sprawie została wniesiona skarga kasacyjna lub skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, sąd drugiej instancji sporządza uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia w terminie dwóch tygodni od dnia wniesienia skargi. Zdaniem żalącej, z regulacji tej wynika, że dopuszczalne jest wniesienie skargi kasacyjnej bez uprzedniego złożenia – w terminie przewidzianym w art. 387 § 3 k.p.c. – wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, wobec czego Sąd Okręgowy powinien w terminie dwóch tygodni od dnia wniesienia skargi kasacyjnej sporządzić uzasadnienie postanowienia z dnia 9 listopada 2011 r. i nadać skardze dalszy bieg.

Pogląd zaprezentowany przez żalącą nie zasługuje na aprobatę. Zgodnie z art. 398⁵ § 1 k.p.c., skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. Z kolei zgodnie z art. 387 § 3 k.p.c., orzeczenie z uzasadnieniem doręcza się tej stronie, która w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji zażądała doręczenia. Jeżeli ogłoszenia nie było, orzeczenie z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu w terminie tygodniowym od sporządzenia uzasadnienia.

Regulację zawartą w art. 398⁵ § 1 k.p.c. należy rozumieć w ten sposób, że dwumiesięczny termin do wniesienia skargi kasacyjnej biegnie od doręczenia stronie orzeczenia z uzasadnieniem, dokonanego przez sąd drugiej instancji zgodnie z wymaganiami art. 387 k.p.c. Oznacza to, że jeżeli orzeczenia z uzasadnieniem nie doręcza się z urzędu, skarga kasacyjna przysługuje stronie tylko wtedy, gdy przed upływem tygodnia od ogłoszenia sentencji zażądała doręczania orzeczenia z uzasadnieniem. Dopiero wtedy zostaje spełnione wstępne wymaganie dla skutecznego wniesienia przez stronę skargi kasacyjnej.

Stanowisko to – wbrew odmiennym zapatrywaniom żalącej – nie pozostaje w sprzeczności z art. 387 § 4 k.p.c., ponieważ przepis ten dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy skargę kasacyjną wnosi Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka. Tylko dla tych podmiotów ustawodawca przewidział uprawnienie do wniesienia skargi kasacyjnej niezależnie od zgłoszenia

przez stronę żądania doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Zgłoszenie takiego żądania – jak wynika z art. 398⁵ § 2 k.p.c. – odnosi tylko ten skutek, że termin do wniesienia skargi biegnie dla wskazanych podmiotów nie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, lecz od dnia doręczenia orzeczenia stronie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2005 r., I CZ 111/05, nie publ., z dnia 16 grudnia 2005 r., II PZ 45/05, OSNP 2006, nr 21 – 22, poz. 332, z dnia 29 września 2006 r., I CSK 304/06, nie publ., z dnia 20 czerwca 2007 r., V CZ 50/07, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 233, poz. 1381) oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw.